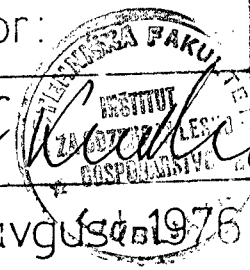

E-108/e

INŠTITUT ZA GOZDNO IN LESNO GOSPODARSTVO PRI BIOTEHNIŠKI FAKULTETI LJUBLJANA		
objekt: DV 380 KV OBLIKOVANJE KORIDORJA	projekt st: vodja pr:	
odsek: Šoštanj - Podlog	direktor:	
investitor:	REK VELENJE TOZD TE ŠOŠTANJ	datum: avgust 1976

Inštitut za gozdno in lesno gospodarstvo
pri Biotehniški fakulteti

OBLIKOVANJE IN UREDITEV KORIDORJEV 380 kV
DALJNOVODOV V SLOVENIJI

ODSEK: ŠOŠTANJ - PODLOG

DIREKTOR:

Milan Kuder,

Ljubljana, julij 1976

V S E B I N A:

- 1) UVOD
- 2) GRAFIČNI PRIKAZ INVENTARIZACIJE IN VALORIZACIJE KORIDORJA TER UREDITVENI NAČRT S PRIPADAJOČO LEGENDO
- 3) KRATKA OZNAKA KRAJINE
- 4) PREGLED GOZDNIH RASTIŠČ V KORIDORJU, NJHOV POMEN ZA GOZDNO PROIZVODNJO TER NJHOVA VA-ROVALNA VLOGA
- 5) OPIS GOZDNIH SESTOJEV VZDOLŽ DALJNOVODNE TRASE
- 6) PRIKAZ POSEBNIH RAZMER NA TRASI
- 7) ZAKLJUČEK

1. UVOD

Trasni načrt z vrisano gozdno preseko, prikazom inventarizacije in valorizacije koridorja ter ureditvenim načrtom je sestavni del celotnega projekta "Oblikovanje in ureditev koridorjev 380 kV daljnovodov v Sloveniji". Na grafični način prikazuje gozdni izsek, naravne danosti prostora vzdolž koridorja, opozarja na posebne razmere na posameznih odsekih trase ter podaja načrt ureditve in vzdrževanja gozdnega roba ter možnosti izrabe gozdne preseke pod daljnovodom.

Po tem projektu je gozdni rob določen na osnovi trasnega načrta v merilu 1 : 2880 št. 4352/2/1, ki ga je izdelal inženirski biro Elektroprojekt Ljubljana, podolžnega profila v merilih 1 : 2000/d/ in 1 : 500 /v/ št. 4352/3/1 istega avtorja, katastrske osnove v merilu 1 : 2880 po podatkih gozdno ureditvene službe Gozdnih gospodarstev Celje in Nazarje ter na osnovi terenskih ogledov celotne trase.

Gozdni posek na ravnem terenu je določen na osnovi višine vodnikov in tehničnih predpisov /glej priloženo skico št. 4313/7/ s tem, da je glede na največjo višino dreves določena linija, ki zagotavlja absolutno varnost obratovanja daljnovodov. Hkrati je to minimalni izsek, ki ne poteka vzporedno z osjo trase, temveč se prilagaja spremembi višine vodnikov in na ta način tvori razgiban in oblikovno sprejemljivejši gozdni rob.

Gozdni rob na strminah je določen na osnovi nagiba /glej skico št. 4313/7/ in podolžnega profila, ki prav tako temelji na zagotovitvi varnosti obratovanja na osnovi veljavnih tehničnih predpisov. V kolikor se nahaja max. višina dreves v primerni varnostni razdalji pod vodniki /doline, grape, usadi ipd./ predvideva projekt samo takozvani montažni posek gozda v širini 25 m, ki je bil predhodno določen s soglasjem Republiškega sekretariata za urbanizem.

Izrecno poudarjamo, da se smejo v gozdnem izseku odstraniti samo za sečnjo zrela drevesa, podrast in mladje pa ostane.

V projektu so označena tudi mesta, kjer se zaradi skrčenosti gozda ali estetskega videza odstrani ves del gozda /v legendi: pika z oznako a ali b/.

Prikaz ureditve daljnovodnega koridorja je napravljen na vzdolžnem črtovju, ki je vrisano na trasni načrt nad ali pod označenim koridorjem ter vsebuje 11 kolon. Osnovna razdelitev trase je označena s tekočimi številkami /velikosti nekaj kolon v sredini črtovja/, ki jim odgovarja opis v poglavju "Kratka oznaka krajine".

V prvih šestih kolonah omenjenega vzdolžnega črtovja je podana ekološka oznaka gozdnega prostora ter prikazan razpored gozdnih združb oz. širših skupin le-teh, v sedmi pa je prikaz zemljiških kultur negozdnega dela trase. Osma rubrika je namenjena različnim opombam, predvsem pa opozorilom glede posebnih razmer na trasi. Zadnje tri kolone vsebujejo načrt oblikovanja in ureditve gozdnega roba ter predlog možnosti izrabe koridorja za namene gozdnega ali lovne gospodarstva oz. predlog za spremembo namembnosti izrabe gozdne preseke.

Ekološka in gozdnovegetacijska oznaka koridorja /kolone I. - VI./ temelji na osnovi fitocenološkega kartiranja prizadetih gozdov vzdolž trase. Na osnovi neposrednih terenskih ogledov trase je razmejen tudi njen negozdni del /kolona VII./.

Podatki o posebnih razmerah /VIII./ na posameznih odsekih so bodisi prenešeni iz obstoječih tematskih kart ali pa ugotovljeni neposredno na terenu.

Načrt oblikovanja in ureditve gozdnega roba /IX./ se prilagaja ekološkim značilnostim gozdnih rastišč, prirodni vegetacijski sestavi gozdnih združb ter sestojnim razmeram posameznih gozdov, na krajinsko

zelo izpostavljenih mestih pa razen tega upošteva predvsem zahteve po čim ustreznijšem vklapljanju daljnovoda v krajino.

Predlog izrabe gozdnih rastišč za potrebe gozdnega gospodarstva /X/ je napravljen s pomočjo izvrednotenja gozdno vegetacijskih enot, prikazanih v koloni VI. Za gozdnogospodarsko izrabo so predlagana le najboljša, predvsem pa ekološko najstabilnejša rastišča.

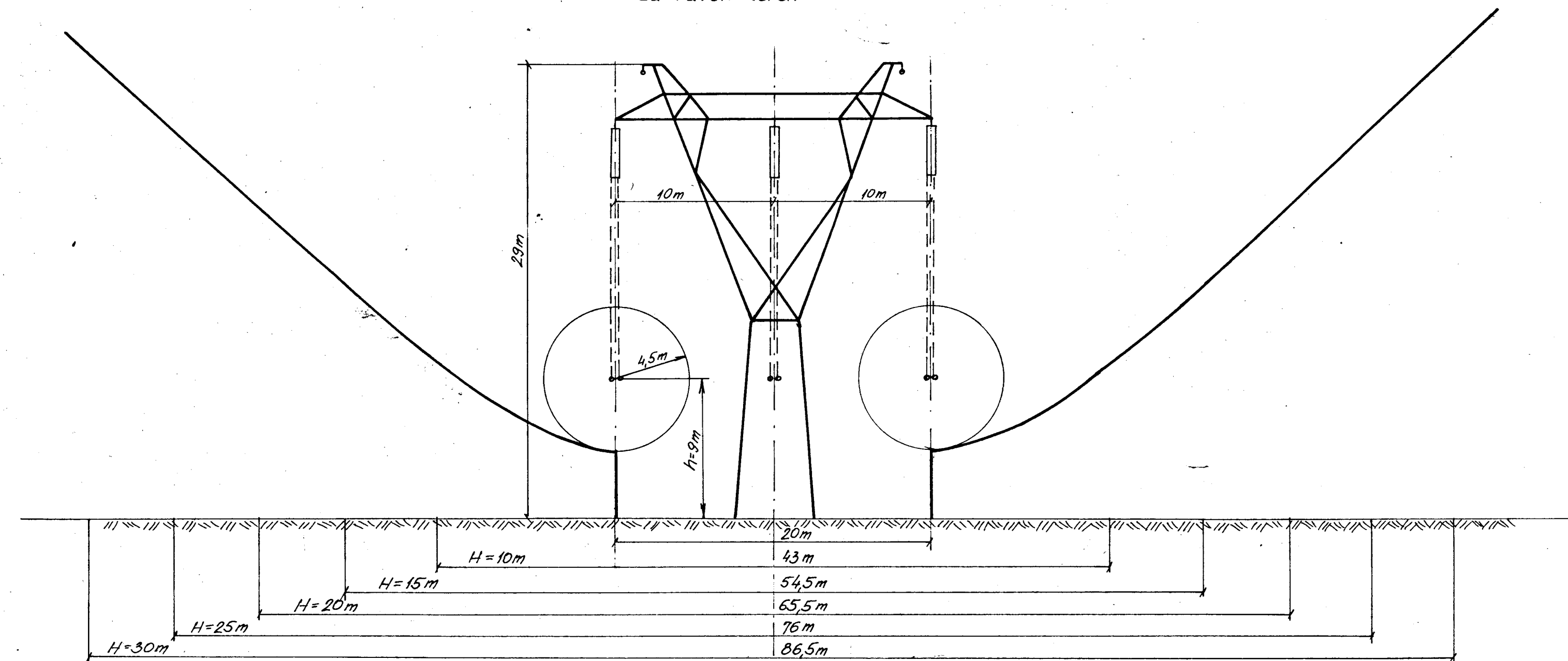
V predlogu o možnosti izrabe koridorja za namene lovstva /XI/ so poleg prikaza o prisotnosti oz. prevladovanju posameznih vrst divjadi na določenih območjih podani tudi najustreznejši ukrepi, s pomočjo katerih je možno okoliški gozd razbremeniti pritiska divjadi v kritičnih obdobjih.

Pripominjamo, da projekt glede gospodarske izrabe prostora v koridorju ne prikazuje končne rešitve, ampak le dejanske možnosti in morebitne konflikte pri izrabi zemljišč v koridorju, kadar nastopajo različni interesi.

Ker je tekstni del projekta za celo Slovenijo še v izdelavi, podajamo glavne ekološke in gozdnogospodarske značilnosti koridorja na odseku Šoštanj - Podlog posebej v poglavjih od 4. do 7.

V skladu z lokacijsko obravnavo, ki jo je sklical RSU 26.12.1974 v Mariboru je Zavod za spomeniško varstvo SR Slovenije pregledal projekt in z njim soglaša.

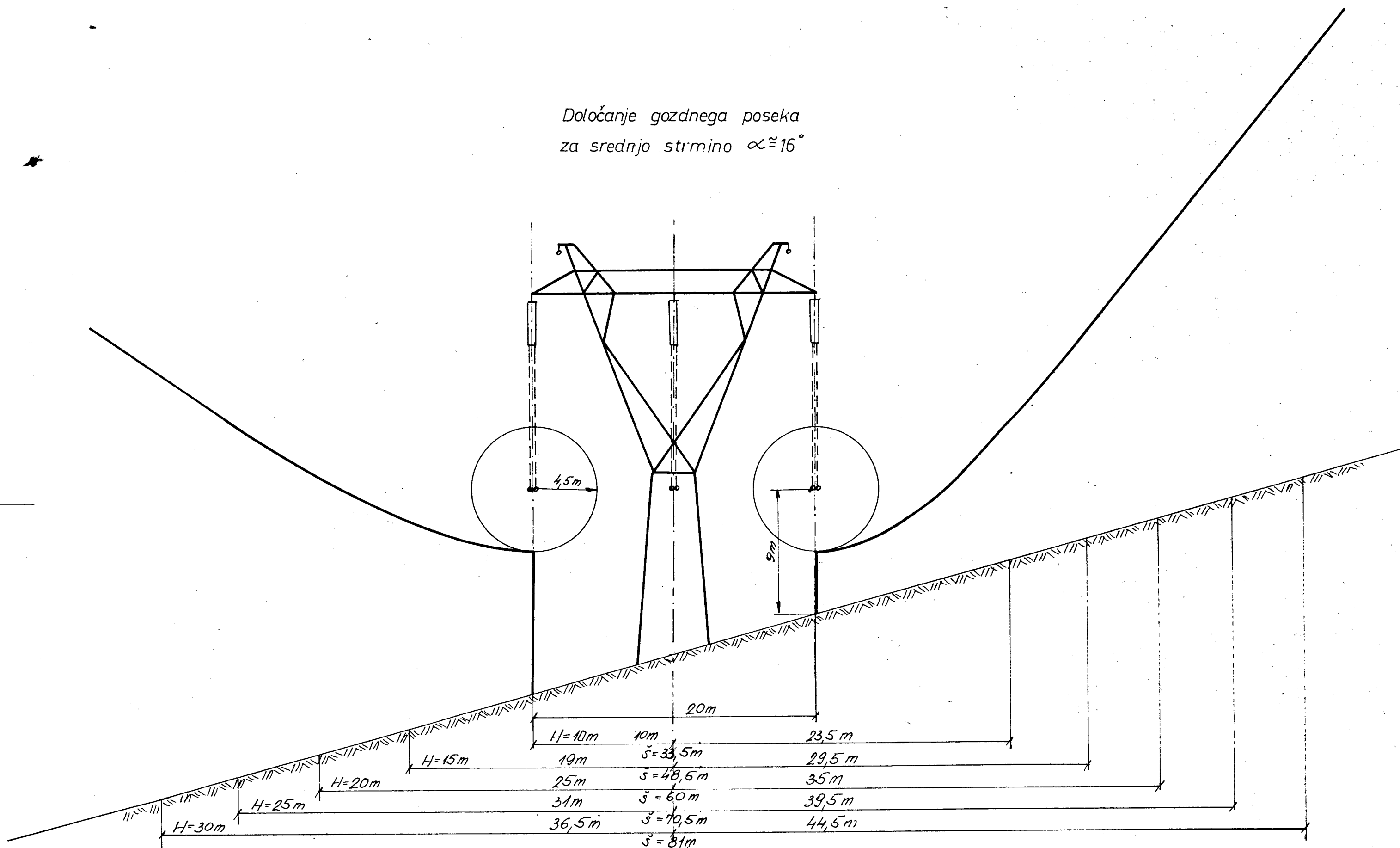
Določanje gozdnega poseka za raven teren

Širina gozdnega poseka na ravnem terenu v odvisnosti od višine dreves in višine vodnikov nad zemljo (m)

Višina drevja H(m)	8	10	15	20	25	30
9	37,5	43	54,5	65,5	76	86,5
12	27	36	50,5	63	74	85
15	20	20	45	58,5	70,5	82
18	20	20	20	53	67	79
21	20	20	20	45	61	74,5

Določanje gozdnega poseka za srednjo strmino $\alpha \approx 16^\circ$

Širina gozdnega poseka za srednjo strmino $\alpha = 16^\circ$ v odvisnosti od višine dreves in višine vodnikov nad zemljo (m)

Višina drevja H(m)	8	10	15	20	25	30
9	31,5	33,5	48,5	60	70,5	81
12	28	31,5	42,5	56	68	78,5
15	20	20	37	51	63,5	75,5
18	20	20	33	43	59	72
21	20	20	20	40	57,5	67,5

ing. Jakše
ing. Jakše

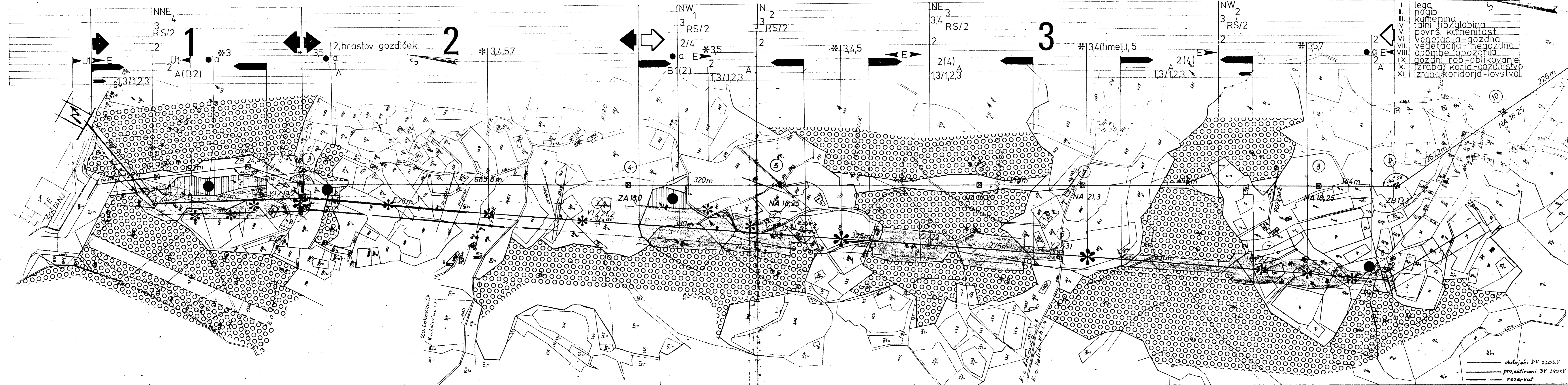
DV 380 KV

GOZDNI POSEK

1:250 431317

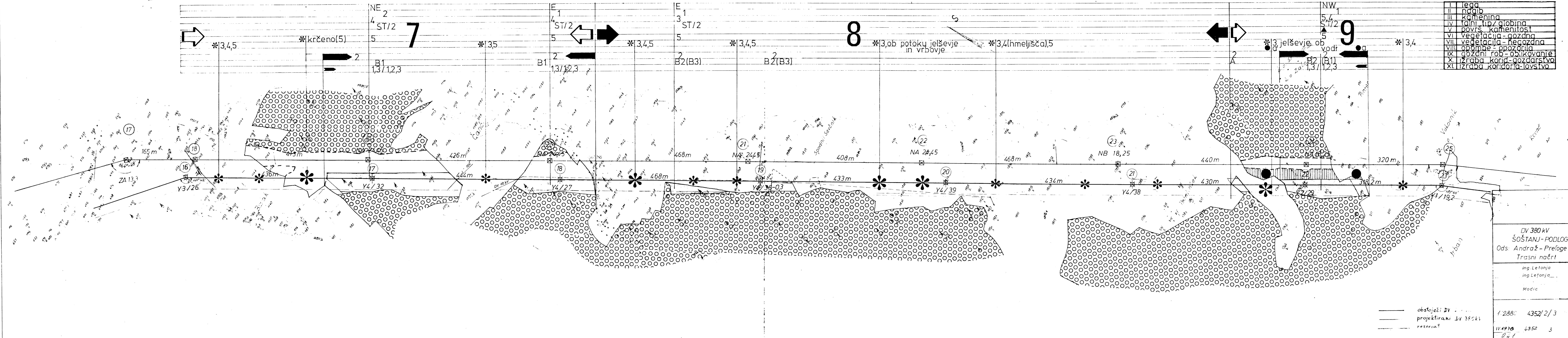
IX.1972 4313 DV

0,36

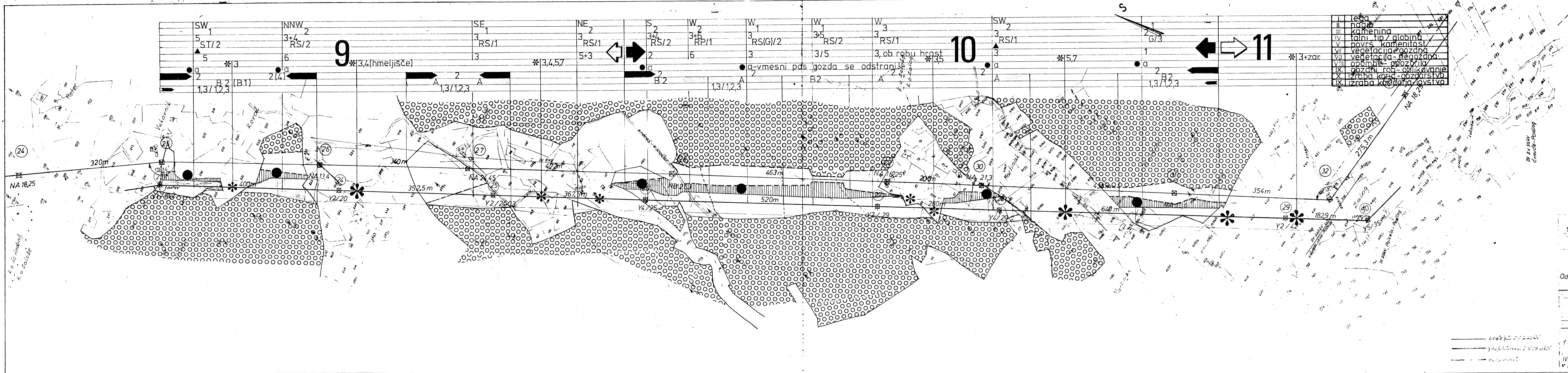

I	lega
II	ndgib
III	kamena
IV	talni tip/globina
V	povrs. kamenitost
VI	vegetacija-gozdna
VII	vegetacija-hegozna
VIII	opombe-opozorila
IX	gozdni rob-oblikovanje
X	izraba korid-gozdarstvo
XI	izraba koridora-lovstvo

DV 380 kV
 SOŠTANJ-PODLOG
 Ods: Andraž-Preloge
 Trasni načrt
 ing. Letonja
 ing. Letonja
 Modic

1:2880 4352/2/3
 IV.1978 4352 3 DV
 0.1

— obstoječi DV
 - - - - - projektirani DV 380kV
 - - - - - rezervat

SW 1	NNW 2	SE 1	NE 2	S 2	W 2	W 1	W 3	SW 2
5 ST/2	3+4 2 RS/2	3 1 RS/1	3 2 RS/1	3+4 2 RS/2	3+6 1 RP/1	3 RS(G)/2	3 5 RS/2	3 2 RS/1
5	6	3	5+3	2	6	3	3/5	3
2	2(4)	2	2	2	2	2	2	2
1,3/1,2,3	1,3/1,2,3	1,3/1,2,3	1,3/1,2,3	1,3/1,2,3	1,3/1,2,3	1,3/1,2,3	1,3/1,2,3	1,3/1,2,3

I	letna
II	pod
III	kamenna
IV	talni tip / globina
V	povrs. kamenitost
VI	vegetacija - gozdna
VII	vegetacija - negozdna
VIII	opombe - opozorila
IX	gozdni rob - oblikovanje
X	izraba kmet. gozdarstvo
XI	izraba kmet. gozdarstvo

DV 380 kV
 ŠOŠTANJ-PODLOG
 Ods. Preloge-Založe
 Trasni načrt

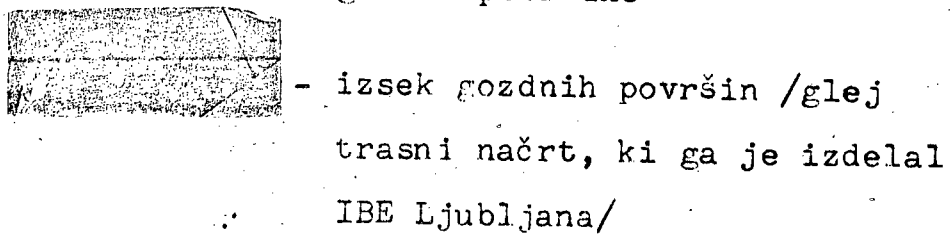
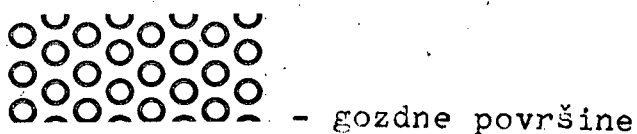
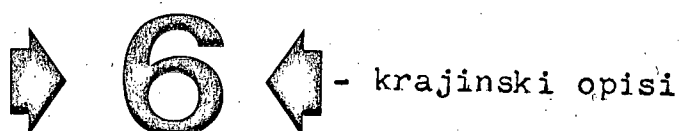
ing. Letanja
 ing. Letanja

Modic

1:2880 4352/214
 IV. 1976 4352 3. DV
 035

LEGENDA

- meje gozdnih združb (kmet.kultur)

- I - lega /ekspozicija/
- II - nagib
- III - vrsta kamenine
- IV - talni tip in globina tal
- V - površinska kamenitost
- VI - gozdna vegetacija
- VII - negozdna vegetacija /negozdna izraba
zemljišč/
- VIII - opombe in opozorila
- IX - oblikovanje gozdnega roba
- X - možnost izrabe koridorja za gozdno
gospodarstvo in predlogi za spremembo

namembnosti izrabe

XI - možnost izrabe koridorja za
lovno gospodarstvo

I. LEGA /EKSPOZICIJA/

- N - sever
- S - jug
- E - vzhod
- W - zahod

in stranske strani neba /n.pr. NE - severovzhod itd./

II. NAGIB

- 1 - ravnina, nagib: 0 - 5°
- 2 - strmina, " : 6 - 15°
- 3 - " , " : 16 - 25°
- 4 - " , " : 26 - 40°
- 5 - " , " : nad 40°

III. KAMENINA /matični petrografski substrat/

- 1 - pesek, prod, aluvialni nanosi, pretežno karbonatni
/nad 50%/
- 2 - pesek, prod, ilovica /diluvialni nanosi/, pretežno
silikatni /karbonatna primes < 50%/
- 3 - peščenjaki, skrilavci, kisli konglomerati
- 4 - laporji, fliš
- 5 - apnenci

- 6 - dolomiti
- 7 - magmatske kamenine
- 8 - metamorfne kamenine

IV. TALNI TIP IN GLOBINA TAL

Talni tip se prikazuje v sledečih skupinah:

- G - gleji in psevdogleji
- K - koluvialna /neustaljena/ tla
- RS - rjava silikatna tla
- P - močno zakisana tla, podzolasta tla, podzoli
- RP - rjava pokarbonatna tla
- ST - sprana, lesivirana tla
- R - rendzine

Globino tal prikazujemo v 3 stopnjah:

- 1 - 0 - 30 cm
- 2 - 30 - 60 cm
- 3 - nad 60 cm

Skupen prikaz talne globine in vrste tal pa je sledeč:

- R/1 - rendzina, globina tal do 30 cm.

V. POVRŠINSKA KAMENITOST

Označujemo jo s 4 stopnjami in sicer:

- PRAZNO - brez kamenja na površini
- ▲ - 0 - 10% kamenja na površini

- ▲▲- 10 - 50% kamenja na površini
- ▲▲▲- nad 50% kamenja na površini

VI. GOZDNA VEGETACIJA

Gozdne združbe so grupirane glede na potek sekundarnih /posečnih/ sukcesij in podobne ekološke značilnosti v sledeče skupine:

- 1 - nižinski gozdovi ob tekočih in stoječih vodah - sukcesije potekajo preko higrofilnih vrst /jelša, vrba, jesen/;
- 2 - kisli bukovi gozdovi - sukcesije preko bukve in hrasta, delno belega gabra;
- 3 - kisli borovi gozdovi - sukcesije preko rdečega bora
- 4 - kisli jelovi gozdovi - sukcesije preko jelke in smreke;
- 5 - nižinski gozdovi gradna in belega gabra - sukcesije preko osnovnih drevesnih vrst;
- 6 - predgorski bukovi gozdovi - sukcesije preko bukve hrasta in belega gabra;
- 7 - gorski bukovi gozdovi - sukcesije preko bukve in plemenitih listavcev /g. javor, g. brest/;
- 8 - dinarski gozdovi bukve in jelke - sukcesije preko bukve, jelke in smreke;
- 9 - gozdovi plemenitih listavcev - sukcesije preko g. javorja, g. bresta, vel. jesena;
- 10 - termofilni gozdovi raznih rastišč - sukcesije preko termofilnih listavcev, bora in bukve.

VII. NEGOZDNA VEGETACIJA

Negozdno vegetacijo oz. negozdno izrabo zemljišč prikazujemo sledeče:

- 1 - pašniki
- 2 - močvirni travniki
- 3 - travniki
- 4 - njive
- 5 - sadovnjaki
- 6 - vrtovi
- 7 - vinogradi
- 8 - gramoznice, kamnolomi

VIII. OPOMBE IN OPOZORILA

Opombe:

||||○a - predlog za delni izsek gozda,

||||○b - predlog za celotni izsek gozda,

, - popravki in pripombe, oznake kategorij negozd-
nih zemljišč.

Opozorila /podatki o posebnih razmerah na trasi/:

◀☀▶ - nevarnost sončne pripeke,

▶E◀ - nevarnost erozije,

▶Z◀ - nevarnost zakrasitve,

▶U1◀ - širše območje usadov,

▶U2◀ - usadi na območju koridorja,

→Ž*◀ - nevarnost snega in požleda,

→V1(NE)◀ - nevarnost vetrov - manjša,

→ V2 ← - nevarnost vetrov - večja
/v oklepaju je navedena prevladujoča smer
vetra/

IX. OBLIKOVANJE GOZDNEGA ROBA

Zajeto je s štirimi osnovnimi kategorijami in sicer:

- 1 - prepustitev oblikovanja gozdnega roba naravnemu razvoju za daljši čas /najslabša rastišča, vendar erozijsko odporna ter z nizkim drevjem - pretežno grmišča/;
- 2 - usmerjeni naravni razvoj /boljša rastišča/, ki zahteva pogostejše čiščenje, oblikovanje roba s pomočjo naravnega grmovja in drevja. Ta kategorija je najpogostejša.
- 3 - poleg usmerjenega naravnega razvoja oblikovanje roba z dopolnilno sadnjo /n.pr. zaradi potrebe krajinskega oblikovanja, preprečevanja plazov, erozije, potreb lovnega gospodarstva itd./;
- 4 - stabilizacija robnega sestoja zaradi možnosti vpliva vetrov in drugih vremenskih dejavnikov, z razredčitvijo gozdnega roba, odstranitvijo starega drevja itd. Ta ukrep bo največkrat treba uporabiti pri starejših smrekovih monokulturah.

Grafični prikazi oblikovanja /prečni profili koridorja/ bodo podani v tekstvenem delu elaborata.

X. IZRABA KORIDORJA ZA GOZDNO GOSPODARSTVO

Na podlagi fitocenoloških podatkov in ekoloških značilnosti gozdnih rastišč smo določili v koridorju konkretne cone možnosti gozdnogospodarske izrabe in sicer:

A - Zemljišča, ki jih bomo prepustili naravnemu razvoju z omejenimi možnostmi gospodarske izrabe. To so ekološko slabše obstojna rastišča s srednjo do slabo donosno sposobnostjo.

B - V drugo kategorijo uvrščamo zemljišča z najboljšimi rastišči, kjer pridejo lahko v poštev kulture; po njihovi namembnosti jih razdelimo na 3 skupine:

B 1 - snovanje nasadov za proizvodnjo drobnih gozdnih sortimentov;

B 2 - snovanje nasadov za pridobivanje saditvenega materiala za potrebe ozelenjevanja /parki, industrijski zaščitni nasadi, vetrobrani, obvodni nasadi, drevo-redi ob cestah/, za potrebe gozdarstva in lovstva;

B 3 - sprememba namembnosti izrabe zemljišča /kmetijstvo, lovstvo idr./

XI. IZRABA KORIDORJA ZA LOVNO GOSPODARSTVO

Prikaz možnosti izrabe prostora v daljnovodnem koridorju za potrebe lovstva sestoji iz dveh elementov in sicer:

- Prvi element prikaza je prisotnost divjadi, ki jo prikazujemo sledeče:

- 1 - srnjad
- 2 - jelenjad
- 3 - divji prašič
- 4 - mala divjad
- 5 - medved

- Drugi element so predlagani ukrepi, ki so razvrščeni v 4 kategorije: ✓

- 1 - vzdrževanje grmovnega sloja /obnova s presekovanjem/;
- 2 - izpopolnitev gozdnega roba /sadnja plodonosnega drevja/;
- 3 - formiranje trajnih pašnih površin /sadnja grmovja in krmnih rastlin/;
- 4 - formiranje trajnih remiz za malo divjad.

Oba elementa prikazujemo skupaj v isti koloni v obliki ulomka, kjer števec kaže prisotnost divjadi, imenovalec pa predlagane ukrepe na posameznih območjih. Pripominjamo, da bo obsežnejši prikaz vseh doslej navedenih komponent projekta podan in po potrebi dodatno grafično in fotografsko ilustriran v tekstnem delu elaborata.

3. KRATKA OZNAKA KRAJINE

- 1 Strmo osojno pobočje nad TE Šoštanj porašča mešani gozd listavcev in iglavcev s prevladujočo smreko. Na prevalu pri Ostrožniku so sadovnjaki in travniki.
Z novo (že tretjo) daljnovidno preseko bo na pobočju nad elektrarno ustvarjen 100 in več metrov širok daljnovidni koridor, ki bo odstranil še en del visokega gozda.
Vse severno pobočje hriba do sedla je močno onesnaženo z dimniškim pepelom in sajami.
- 2 Na Hudobrežnikovem vrhu se trasa novega daljnovoda odcepi od stare in se spušča čez travnike, sadovnjake, vinograde in njive v dolino mimo razpršenih domačij naselja Lokovice. V dolini prečka nekaj večjih in manjših daljnovidov.
- 3 Iz doline se trasa vzpenja po strmejših osojnih pobočjih Konine skozi večje gozdne komplekse, kjer na rastiščih kislega bukovega gozda prevladujejo gospodarsko pospeševani iglavci, predvsem smreka in bor, po jarkih pa je tudi prirodno primešana jelka. Kopasti vrhovi in planote ter položnejša prisojna pobočja so poseljena z razpršenimi domačijami in izkoriščena za sadovnjake, vinograde, njive in travnike.
Odmik nove daljnovidne trase od obstoječega 220 kV daljnovoda znaša pri lomu na Velikem vrhu že približno 200 m.
- 4 S planote Velikega vrha, kjer prevladujejo sadovnjaki, njive in travniki se spusti trasa v jarek proti gozdu.

- 5 Mešani gozd listavcev, bora in smreke, ki prevladuje do jarka, zamenja onkraj njega na strmem pobočju nad njim slabši gozd belega gabra in bukve. V zadnjem delu na položnejših pobočjih je kvaliteten smrekov gozd na rastišču kislega bukovega gozda. Tu doseže projektirani daljnovod največji odmik od obstoječega - okrog 230 m - in se mu prične spet približevati.
- 6 Trasa teče ob gozdnem robu po dolini potoka Hotunjščice čez travnike in močvirne travnike, njive in sadovnjake, preseka nekaj gozdnih obronkov, pred vasjo Andraž pa se spet popolnoma približa obstoječemu daljnovodu.
- 7 Novi daljnovod je projektiran od Andraža dalje vzporedno z obstoječim v skupnem koridorju do Podloga. Pod vasjo se spušča čez njive, travnike in sadovnjake ter skozi ostanke mešanega gozda listavcev (bukev, hrast, gaber) in iglavcev (smreka, jelka) v dolino potoka Ložnice.
- 8 Dolina potoka Ložnice s travniki, njivami (hmeljišča) in sadovnjaki je predvidena za vodni zbiralnik Sevčnik. Bregovi potoka so obraščeni z jelševjem.
- 9 Iz doline teče trasa mimo zaselkov in domačij po razgibanem, blago valovitem svetu, kjer se njive, travniki, sadovnjaki ter vinogradi menjavajo z gozdnimi površinami. Poleg mešanih gozdov se na grebenih pojavljajo tudi čisti borovi sestoji.
- 10 Na razgibanem gričevnatem svetu poraščajo grebene pretežno borovi gozdovi, po jarkih pa so pogostejši listnati in mešani gozdovi. Gozdne površine prekinjajo mestoma travniki, sadovnjaki in vinogradi. Trasa preide v ravninski svet Savinjske doline.

- 11 V zadnjem, ravninskem delu pred vstopom v RTP Podlog prevladujejo travniki (ki so delno tudi močvirni), nekaj je tudi njiv. Bregove Ložnice ter odmakalne jarke obrašča vrbovje in jelševje.

4. PREGLED GOZDNIH RASTIŠČ V KORIDORJU, NJIHOV POMEN ZA GOZDNO PROIZVODNJO TER NJHOVA VA-ROVALNA VLOGA

Celotna dolžina trase 380 kV daljnovoda od TE Šoštanj do RTP Podlog znaša ca 12.940 m. Od tega teče po negozdnem prostoru na dolžini 8.040 m (62%) ter v dolžini 4.900 m (38%) po gozdu.

Če bi vzeli za povprečno širino gozdne preseke 50 m, bo z novim daljnovodnim koridorjem izključeno iz redne gozdne proizvodnje okrog 25 ha gozdnih površin. To skupno površino bi bilo mogoče razporejati dalje v odgovarjajočih deležih po posameznih vrstah gozdov. Zaradi večje nazornosti prikazovanja smo se odločili le za relativni prikaz deležar gozdnih združb.

Iz grafičnega prikaza razporeditve gozdnih združb oz. gozdnovegetacijskih enot (kolona VI.) je mogoče povzeti sledeči delež le-teh:

1- Nižinski gozdovi ob tekočih in stoječih vodah	-	4%
2- Kisli bukovi gozdovi	-	48%
3- Kisli borovi gozdovi	-	13%
4- Kisli jelovi gozdovi	-	9%
5- Nižinski gozdovi gradna in belega gabra	-	22%
6- Predgorski bukovi gozdovi	-	4%
		<hr/>
	skupaj	100%

Največji delež imajo torej kisli bukovi gozdovi, ki pokrivajo razgibani gričevnati svet od TE Šoštanj skoraj do vasi Andraž. Zanje je značilna dokajšnja sestojna pestrost ter velika naravna ali gospodarsko pospeševana primes iglavcev, predvsem smreke in bora. V jarkih je zastopano tudi nekaj prirodnih jelovih gozdov.

Znaten delež imajo tudi nižinski gozdovi hrasta z belim gabrom, ki poseljujejo vlažnejša dolinska rastišča in jarke na mešani in karbonatni geološki podlagi.

Znatnejši delež, zlasti v zadnjem delu trase, imajo še kisli borovi gozdovi, ki so za ta predel precej značilni. Ostali gozdovi so manj zastopani, čeprav so njihova rastišča pomembna po svojem rastiščnem potencialu.

Eden glavnih namenov ugotavljanja in razporejanja gozdov na osnovi naravnih danosti je v njihovi pomembnosti za gozdno proizvodnjo. Za izvrednotenje proizvodne zmogljivosti gozdov smo se poslužili metodologije, obdelane v elaboratu Košir, Žž: "Vrednotenje gozdnega prostora po varovalnem in lesnoproizvodnem pomenu na osnovi naravnih razmer" (Zasnova uporabe prostora, gozdarstvo - Zavod SRS za družbeno planiranje, Področje za prostorsko planiranje, Ljubljana, novembra 1975).

Obravnavane gozdove razporedimo takole:

kat. I, II - gozdovi na najboljših rastiščih (združbe 1 + 4 + 5)	- 35%
kat. III - gozdovi na dobrih rastiščih (združbe 2 + 6)	- 52%
kat. IV + VII - gozdovi na dobrih rastiščih ter gozdovi v ekstremnih rastiščnih razmerah (zdr. 3)	- 13%
skupaj	100%

Območje daljnovodnega koridorja zajema torej dobro tretjino gozdov dveh najvišjih kategorij z najboljšimi rastišči ter približno polovico gozdov z dobrimi rastišči.

Zadnjo, manjšo skupino predstavljajo kisli borovi gozdovi, ki jih je avtor razdelil glede na njihovo donosno sposobnost v dve skupini: na ravnejšem svetu s podlago diluvialnih ilovic imajo boljše (kat. IV), na strmih grebenih karbonatnih in permskih peščenjakov pa slabšo donosno sposobnost (VII). V našem primeru imamo opravka z obema

vrstama borovih gozdov, vendar je natančen delež vsake od njih le težko ugotoviti. Prevladujejo gozdovi slabše donosnosti (VII).

Prikaz gozdov vzdolž daljnovidnega koridorja po varovalnem pomenu pa je sledeč:

kategorija II -	gozdovi z vsestransko poudarjenim varovalnim značajem (združba 3)	- 13%
kategorija V-	gozdovi na labilnih tleh (zdr. 2, 4)	- 57%
kategorija VII-	gozdovi stabilnih ekoloških kompleksov v sklopu kmetijskih zemljišč in naselij (združbe 1, 5, 6)	- 30%
	skupaj	100%

Za kategorijo II (borovi gozdovi) velja analogna ugotovitev kot zgoraj in je torej njen delež ustrezno manjši.

Obsežnejša ^{je} kategorija gozdov na labilnih tleh. To so gozdne združbe, ki poraščajo rastišča v dokaj ugodnih orografskih razmerah in imajo razmeroma globoka tla. Vendar je talni kompleks zelo labilen, zato sta njegova rodovitnost in odpornost za erozijo tesno povezana s fiziološko aktivnostjo celotnega talnega profila, ki jo je mogoče trajno ohranjati predvsem le z gozdno odejo.

Slabo tretjino vseh gozdov predstavljajo gozdovi VII kategorije, kamor uvrščamo gozdne združbe, ki so v gričevju in ravninah dosegle najvišjo razvojno stopnjo ter so v razmeroma stabilnih ekoloških kompleksih, ki se lahko bistveno spremenijo le pod vplivom močnejših človekovih posegov. Njihova varovalna vloga je omejena na splošnokoristne funkcije, ki lahko pridejo do izraza prav zaradi bližine naselij in kmetijskih zemljišč.

5. OPIS GOZDNIH SESTOJEV VZDOLŽ DALJNOVODNE TRASE

Opis gozdnih sestojev na osnovi podatkov gozdno ureditvene službe prizadetih gozdnih gospodarstev je žal pomanjkljiv, ker nismo mogli pravočasno dobiti podatkov za gozdove, s katerimi upravlja gozdni obrat Šoštanj (GGO Nazarje). Občinska meja poteka pod Velikim vrhom.

Na odseku med Velikim vrhom in Andražem (K.o. Dobrič, K.o. Andraž) imajo gozdovi okrog $170 \text{ m}^3/\text{ha}$ lesne zaloge, prevladujejo iglavci, višina letnega prirastka pa je okrog $3 \text{ m}^3/\text{ha}$. Kvaliteta je dobra, vendar je pri iglavcih boljša kot pri listavcih.

Od Andraža dalje so lesne zaloge v prizadetih gozdovih nižje - od 120 do $160 \text{ m}^3/\text{ha}$, iglavci še vedno prevladujejo, letni prirastki pa se gibljejo od 2 do $3,5 \text{ m}^3/\text{ha}$. Kvaliteta drevja je srednja do slaba.

Izjemoma so v nekaterih prizadetih oddelkih (K.o. Založe) lesne zaloge znatno višje ($300 \text{ m}^3/\text{ha}$, letni prirastek $6,5 \text{ m}^3/\text{ha}$, kvaliteta dobra do prav dobra).

Borovi sestoji, ki prevladujejo na zadnjem delu trase (K.o. Založe, K.o. Zalog) imajo lesne zaloge okrog $190 \text{ m}^3/\text{ha}$, prirastki pa so do $3 \text{ m}^3/\text{ha}$.

Kvaliteta drevja je zelo različna, od srednje do odlične. Konkretnější podatki o prizadetosti gozdov bodo zbrani ob priliki vrednotenja škod neposredno na terenu.

6. PRIKAZ POSEBNIH RAZMER NA TRASI

Zaradi kompletnejšega prikaza ekoloških razmer in morebitnih nevarnosti so na kartnem delu v rubriki VIII - "opombe - opozorila" vnešeni tudi podatki o nevarnosti erozije in zemeljskih usadov. Prenešeni so s tematskih kart večjega merila, zato njihove lokacije ne morejo biti povsem natančne.

V nekaterih sestojih z večjo primesjo smreke bodo z naglim odpiranjem sklopa morda nastopile poškodbe zaradi sončne pripeke. V načrtu takih primerov nismo predvidevali, ker leži večina takih gozdov v hladnejših legah (jarki, severne in vzhodne lege). Ostalih podatkov o posebnih razmerah (vetrovi, požled, idr.) v tem okolišu ni bilo mogoče zbrati, vendar verjetno le zelo poredko zavzemajo ekstremne vrednosti in večji obseg.

7. ZAKLJUČEK

Na osnovi prikazanih splošnih ekoloških in gozdnogospodarskih podatkov in ugotovitev je mogoče oceniti vpliv novega daljnovidnega koridorja ter opozoriti na posledice, ki jih bo imel leta na gozdni prostor.

Največjo pozornost velja posvetiti sledečim lokacijam:

- Z novo poseko bo močno razširjen že obstoječi koridor na pobočju nad termoelektrarno, kjer je zaradi strmine in silikatne matične kameninske podlage velika nevarnost erozije in zemeljskih usadov. Ta se potencira še z onesnaženostjo gozdne vegetacije in tal z dimom in sajami, ki zmanjšuje vitalnost gozdnega drevja in podrasti. Zato je potrebno posvetiti veliko pozornost očuvanju pritalnega sloja vegetacije, grmovja in nižjega drevja, ki ne moti montaže in obratovanja daljnovidovoda.

- Z odcepitvijo trase iz skupnega koridorja od Lokovice dalje proti Velikemu vrhu se ustvarjata dva vzporedna koridorja, med katerima bo ostal od 80 do 150 m širok pas pretežno smrekovega gozda na labilnih tleh s silikatno kameninsko podlago. Stojnost (stabilnost) sestoj bo zaradi dveh gozdnih presek močno ogrožena (vetrovi), hkrati pa se bo z razgaljevanjem gozdnih tal na poseki povečala erozijska dejavnost vode. Tako bo vmesnemu gozdnemu pasu grozila dvojna nevarnost. Zato tudi tu velja posebna pozornost ohranitvi vse podrasti in grmovnega sloja, kakor tudi upoštevanju določil projekta, ki predvideva le najnujnejši gozdni izsek.

- Omenjeni vzporedni potek ločenih gozdnih presek, ki tudi s krajinskega vidika ni najbolj ustrezen, se nadaljuje od Velikega vrha

proti Andražu in na tem odseku posega v nekatere kvalitetnejše smrekove sestoje. Tudi tu naj preseka dosega le najnujnejše minimalne dimenzije, očuvata pa naj se podrast, grmovje in nizko drevoje.

Zadnji del trase od Andraža do Podloga, ki poteka v skupnem koridorju z obstoječim 220 kV DV je tako s krajinskega kakor tudi s stališča očuvanja gozda v primerjavi s prej prikazanim precej ustrenejši, čeprav širi obstoječo gozdno preseko v povprečno 100-120m širok koridor.

Vsekakor bi bila za ves odsek Šoštanj - Podlog najugodnejša rešitev v zgraditvi večsistemskega daljnovoda, ki bi vse prikazane neugodne situacije praktično odpravil ali pa jih vsaj bistveno omilil.

Ljubljana, v juliju 1 9 7 6